

Kort redogörelse för den allmänna läran i fäktning med långsvärdet

Unge riddare vet att lära, älska Gud och hålla kvinnor och jungfrur kära, så växer din ära.

Och lär dig vad är rätt och riktigt, och i krig är mycket viktigt.
och brottning, med svärd, lans och kniv, manligen övning förvärva,
Och i andras händer dem hårt fördärva,
Hugg in och träffa, låt hänga och låt fara.
Så man den konst du visar,
mästerligen prisar.

Om du vill god fäktkonst utföra,
i hugg med vänstern fram gå med din högra
och med högern fram, gå vänstern till
om du starkt fäktas vill.

Den första lärosatsen om långsvärdet är att du framför allt annat lär dig att utföra huggen rätt, om du vill fäktas ordentligt. Detta skall du veta: när du står med vänster fot fram, och hugger från höger sida, så är hugget falskt och fel utfört. Om högersidan stannar kvar blir hugget för kort, och kan inte få rätt gång mot högersidan(på motståndaren).

Står du å andra sidan med höger fot fram och hugger från vänster sida, och följ inte efter med vänsterfoten, så blir också det hugget fel. Märk alltså: hugger du från höger sida går du alltid efter med höger foten, och samma sak när du hugger från vänster sida. Så kommer höften med högerhanden och huggen blir långa och korrekt utförda.

Den som efter huggen går, han knappast nån glädje av fäktkonsten får.

Det betyder att när du fäktas in mot din motståndare, så ska du aldrig stå still med svärdet och vänta på att han skall hugga mot dig. Du skall veta att alla fäktare som ser på när den andre hugger, och inte gör annat än parerar, de får väldigt lite glädje av fäktkonsten, och blir rätt ordentligt slagna av det.

Hugg nära vartän du vill
Ingen växel kommer på ditt schildt
Mot huvud och magen,
förakta ej slagen,
Hugg med hela din kropp och ditt liv,
Vad du vill fäktas, gör det starkt med driv.

Det betyder följande: när du fäktas in mot motståndaren, vad du då vill fäkta mot honom, det ska du göra med ditt livs fulla kraft, och hugg honom därmed mot huvudet. Då tvingar du honom att parera, och kan inte växla igenom, eftersom du kommer allt för nära honom med spetsen. Om han då kommer med starkan mot ditt svärd, så ge honom en träff på vänsterarmen, och kliv tillbaka innan han hinner göra något.

Hör vad som illa är,
fäktas inte från vänster om du högerhänt är.
Och om du vänsterhänt vara behagar,
även i fäktning från höger blir du mycket svager.

Detta är en bra lära, och handlar om en höger- och en vänsterhänt, så du vet hur du skall hugga så

att man inte vinner din svaga i första hugget. Lär dig detta: om du är högerhänt, och vill hugga starkt, så hugg inte första hugget från vänster, eftersom det hugget då blir svagt och inte kan stå emot något. Om du då hugger från höger sida, så kan du hålla mot starkt, och arbeta mot honom med vad du vill.

Samma sak gäller om du är vänsterhänt, så hugg inte första hugget från höger utan från vänster, eftersom det blir helt galet för en högerhänt, och det blir omvänt för honom att arbeta från vänstersidan. Samma sak för en vänsterhänt från höger sida.

Före och efter, i de två ting
är all konstens ursprung,
Svag och stark,
Med ens, väl det ordet märk.
Så kan du dig lära och veta,
Att med konst dig försvara och arbeta.
Blir du lätt förskräckt,
Håll dig från fäktningen väck.

Det betyder att du framför allt måste lära och förstå de två saker, före (initiativet, eller offensiven) och efter (kontringen, eller defensiven), och svagan och starkan, och begreppet "med ens" (indes), där har hela fäktkonsten sin grund. Och om du lär och förstår detta rätt, och inte glömmer betydelsen av begreppet "med ens" i alla tekniker du använder, så är du en god svärdsmästare, och kan lära ut till furstar och herrar, så de kan med rätt kunskap om svärdet bestå i svärdskamp på lek och på allvar.

Om du förekommer din motståndare med ett hugg eller liknande, så han måste parera, så arbeta då med ens snabbt för dig med svärdet, eller liknande med andra stycken, och låt honom inte komma till någon motteknik.

Å andra sidan, om din motståndare skulle komma före dig och du måste parera, så arbeta snabbt med ens, från paraden med svärdet eller liknande, så du förekommer honom med din defensiv.

Du skall också framför allt veta om svärdets svaga och starka, dvs. Den delen av klingan från hjaltet till mitten av klingan är svärdet starka, och från mitten av klingan till spetsen är svärdets svaga. Hur du skall arbeta efter svagan och med starkan på svärdet, hittar du beskrivet här nedan.

Fem hugg lär,
Från högerhanden mot alla värn,
Då skall av oss fordras,
Din konst att lovorda.

Hugg i vrede, krum på tvären skelar med skallen. Parera poppeln, förekom.
Spring över, för undan, växla genom, åt sidan ryck,
spring igenom, skär av, händerna ner tryck,
häng, vänd mot öppning, slå, håll fången, däng, stöt med stick.

Notera att det finns fem stycken dolda hugg. Den som med korrekt utförande och utan skador kan kontra dem, han kommer lovordas av andra mästare, och det är rätt och rimligt att hans konst kommer belöna honom mycket mer än någon annan. Hur du hugger dessa hugg och utför deras tekniker, det finner du beskrivet här nedan.

Här är nu de rätta huvudteknikerna i svärdskonsten, och vad de vanligen kallas, så du desto bättre kan lära och förstå dem.

Notera att det första hugget heter vredeshugget. Det andra krummhugget, det tredje tvärhugget,

det fjärde skelhugget, och det femte skallhugget.

Notera sedan att den första tekniken är de fyra garderna, den andra de fyra paraderna, den tredje förekommandet, den fjärde översprånget, den femte att föra undan svärds klingan, den sjätte att växla genom, den sjunde rycket åt sidan, den åttonde genomsprånget, den nionde avskärandet, den tionde att trycka ner händerna, den elfte hur man hänger med klingan, och den tolfte vändningarna med klingan.

NU BÖRJAR KONSTEN ATT FÄKTAS MED LÅNGSVÄRDET. FÖRST VREDESHUGGET

Den som ovan från svärdet svingar, vredeshugget med sin stöt borttvingar.

Bli han med stöten på det klara, ta av ovan utan fara.

Du skall veta att detta hugget tillsammans med sin stöt, kontrar alla hugg ovanifrån, och är hur som helst inget mer än ett rejält bonnadäng som du utför så här: när han hugger från höger sida ovanifrån mot ditt huvud, så hugg hårt från din högersida ovanifrån utan något som helst motvärn mot hans hugg och skjut strax in spetsen rakt in mot ansiktet eller bröstet på honom. Upptäcker han detta, och parerar med sin starka (trycker undan dig starkt), så ryck upp svärdet från hans klinga och hugg in på andra sidan igen mot huvudet. Det kallas övre avtagning.

Står han starkare emot, vänd klingan och stöt sedan.

Ser han det, så ta av nedan.

Det det är en teknik när du hugger mot ett vredeshugg honom, om han då trycker hårt mot ditt svärd, och du inte vill ta av ovan till, så tryck även du hårt mot, och lyft upp armarna på höger sida med korta eggen mot hans svärd och stöt honom ovanifrån i ansiktet. Upptäcker han det, och lyfter upp armarna i parad, så bli stående kvar i vindningen och sätt in spetsen undertill.

I alla stycken lär att finna,
till hugg och stöt svärdet vinda.
I varje träff hugg, stöt eller skär
av varje mästare du gör narr.

Den teknik som kallas krig är den när din motståndare hugger eller stöter mot dig och därigenom binder med ditt svärd. Då skall du inte vara allt för hastig till att vinda eller liknande, utan skynda långsamt. Du märker då om han håller mot hårt eller svagt i sitt svärd. Så fort klingorna rör varandra, och du upptäcker detta, så vinda strax och arbeta i svagan på hans klinga och inte i starkan mot nästa öppning. Vad som kallas "före" och "efter", det lärde du dig här innan.

Den som kriget ovan söka vill, han träffas undertill.

Du skall veta att vindning och arbetet därifrån med spetsen mot de fyra öppningarna kallas krig. Det utför du så här: när du huggit ett vredeshugg mot honom, så fort han då parerar, så för upp armarna och vänd in spetsen över hans svärd mot hans vänstra övre öppning. För han undan din stöt, så stanna kvar i vindningen och låt spetsen sjunka ner på hans vänstersida. Följer han efter ditt svärd med paraden så stöt mot hans nedre högra öppning. Följer han även med här med sin parad, så far upp med svärdet på din vänstersida och häng och stöt in mot hans övre högra öppning. Då har du följaktligen hotat och stött honom med kriget undertill och ovan till. Du skall veta att alla vindningar har tre tekniker, det är hugg, stöt och skär. Om du följaktligen vill göra detta så bra som möjligt, så är det av yppersta vikt att du utför dem korrekt och i god ordning, så att du inte hugger när du ska stöta, inte stöter när du ska skära, och inte skär när du skall hugga. Så kommer du alltid lätt övervinna vem som än slåss mot dig. De övriga vindningarna hittar du i sista stycket i detta kapitel.

Fyra öppningar känn till, så hugger du starkt därtill,
bortom all fara,
utan tvivel, vad han än må göra eller vara

Det vill säga, att när du fäktas in mot din motståndare, och vill fäktas med beslutsamhet, så skall du inte hugga mot hans svärd, när du skall hugga mot de fyra öppningarna. Dessa är höger och vänster sida ovanför bältet, det är de övre öppningarna, och de nedre är på vänster och höger under bältet. Sikta in dig på en öppning och hugg mot den, och bry dig inte om vad han fäktas in mot dig. Parerar han, så arbeta i paraden strax mot närmsta öppning därifrån. Alltså skall ta akt på motståndarens kropp och inte hans svärd.

Vill du dig bemöda,
att fyra öppningar se blöda,
då mästerligen ovan dubblera,
och undertill rätt mutera.
Jag säger dig: var på det klara,
ingen man skyddar sig utom fara.
Detta iakttag,
till korta kommer hans slag.

Det betyder att när du hugger in med vilja, och vill nå in mot hans fyra öppningar, så han inte kan hugga mot dig, så använd dubbling mot starkan på hans svärd, och mutering mot hans svaga. Då säger jag dig att han inte kan skydda sig mot några hugg, och inte heller kan komma att utföra något hugg.

Dubbling gör du så här: när han hugger ovanifrån från sin högeraxel, så hugger du också med samma styrka ovanifrån från din högeraxel in mot hans huvud. Parerar han och trycker hårt emot ditt svärd, så lyft strax upp armarna över huvudet och för svärdsknappen under högerarmen med vänsterhanden och hugg honom i huvudet med korsade armar med långa eggen bakom hans svärds klinga.¹

Eller om du bundit med honom från vänster med långa eggen, så lyft strax upp armarna, och slå honom i huvudet med korta eggen bakom hans klinga.

Mutera gör du så här: när du hugger in hårt ovanifrån från din högeraxel och han parerar, men är svag i bindningen², så vinda med korta eggen på din vänstersida på hans svärd och lyft upp händerna ordentligt och häng in spetsen över hans svärd på andra sidan stöt honom mot den andra öppningen.

Eller om du hugger in från vänster med långa eggen, så lyft upp armarna och stanna kvar med eggen på hans svärd mot den andra öppningen. På detta sätt kan du utföra två tekniker efter alla hugg när du hittar svagan och starkan på svärdet.

KRUMHUGGET OCH DESS TEKNIKER

Strax du dig i krumhugget vänder
kasta spetsen på hans händer

-
- 1 Fotarbetet är något dunkelt. Antingen tar du ett steg med din vänsterfot på hans högersida, undan riktningen av motståndarens svärd. Den andra varianten är att du skjuter ifrån till vänster om honom i ett utfallssteg. I vilket fall är ingetdera varken fel eller rätt, eftersom båda har sina fördelar och nackdelar.
 - 2 Vad som kanske åsyftas är att han lyfter upp händerna i oxen, vilket gör att han binder med sin svaga mot ditt svärd. Att lyfta upp händerna i oxen är också en vanlig kontrung på dubblingen.

hugg krumt mot den som helst parerar,
du sista slaget då utdelar.

Du skall veta att krummhugget är en av de fyra paraderna mot de fyra garderna. Med det värjer man sig mot Oxen men även Galten(se messer/dussack) och hugg underifrån. Så här utför man det: när du fåktas in mot din motståndare, och han då står och håller svärdet framför huvudet i garden Oxen på vänster sida, så gå fram med vänsterfoten och håll svärdet på din högra axel, och kliv därifrån ordentligt ut till höger och hugg honom med långa eggen med korsade armar över hans händer.

Krummhugget skall du också utföra ur skrankgarden från båda sidor och så här ställer du dig i den: när du fåktas in mot motståndaren så ställ vänster fot fram och håll svärdet på din högersida med spetsen pekande mot marken och långa eggen vänd uppåt. När motståndaren då hugger där du är öppen, så kliv ut med högerfoten ut ur hugget till höger om dig, och skjut pommeln med vänsterhanden under din högerarm och slå honom med korsade armar och långa eggen och spetsen över hans händer.

När du skall utföra skrankgarden på vänster sida ställer du dig så här: när du fåktas in mot motståndaren så ställ dig med höger fot fram och håll svärdet korsade armar till vänster om dig så att spetsen pekar mot marken, och korta eggen är vänd uppåt, och visa dig öppen på din högersida. När han då hugger där du är öppen, så kliv ut med vänsterfoten ordentligt ur hugget till vänster om dig, och hugg honom samtidigt i steget med korta eggen över hans båda händer.

Hugg mot hans flata
om du mästarna vill slå tillbaka
när det klingar ovan,
så kliv undan, det vill jag lova.

Notera att den här tekniken skall du utföra mot svärdsästare från bindningen, och notera även att när du fåktas in mot din motståndare, så lägg svärdet på din högra sida i skrankgarden, eller håll det på närmsta(högra?) axel. När han då hugger ovanifrån mot dina öppningar så hugg då hårt med korsade armar och med långa egen mot hans hugg, och så snart de slår ihop, vänder du din klinga mot din vänstersida, lyfter upp armarna och stöter honom mot de övre öppningarna. Vill du inte stöta mot honom, så märk då att så fort ni slår ihop klingorna, så hugger du strax med korta eggen mot huvudet och bålen.

Med korthugg skall du krumt ej gå,
en genomväxling utför då.

Om din motståndare å andra sidan förekommer dig med ett hugg, så ta ett ordentligt kliv med högerfoten i ovan nämnda parad ut till höger och hugg honom med ett tvärhugg på ovannämnda ställe.

TVÄRHUGGET OCH DESS TEKNIKER

Av tvären blir taget, vad som kommer från taket.

Tvärhugget kontrar garden Dagen(från taket), och alla hugg som kommer från garden dagen. Tvärhugget utför du såhär: när du går in mot din motståndare, så står han då med svärdet högt över huvudet och med utsträckta armar, och väntar på dig i den garden, så märk när du kommer nära honom, sätter du vänster fot fram och håller svärdet med flatsidan mot din högeraxel, om han då går mot dig och hotar att hugga dig, så förekom honom och kliv ut med höger fot ordentligt till höger, och vänd svärdet i steget med hjaltet framför huvudet så att tummen ligger på undersidan av klingan, och hugg honom med korta eggen i vänstersidan av huvudet.

Hugg tvärt med din starka
det arbetet skall du väl märka.

Märk väl när du hugger ett tvärhugg, så skall du göra det med starkan på svärdet. Parerar han det, så lyft upp starkan på ditt svärd, och får du då tag på svagan i hans svärd med din starka, så kan du antingen arbeta med mutering över hans svärd mot de nedre öppningarna eller mot halsen. Kommer du inte åt honom där, så använd dubbling bakom hans svärd med hugg mot hans huvud.

Om han dock är för stark i sin parad, så du inte kan utföra några tekniker, så skjut undan hans svärd med ditt hjalt, och hugg honom med ett tvärhugg på andra sidan. Vill han å andra sidan springa in på dig, så snitta honom under armarna.

Hugg tvärt mot plogen
skador mot oxen tillfoga
vad som med tvären
i steget vållar huvudet stor fara.

Märk nu att du hörde nämnas innan att Oxen och Plogen kallas två garder, så har du också hört att de är fyra öppningar. Oxen är de övre två öppningarna, på höger och vänster sida om huvudet, och plogen de nedre två, alltså under bältet, till höger och vänster, och dessa fyra öppningarna skall du hugga mot med tvärhugget.

MÄRK NU VÄL TVÄRHUGGET MOT DE FYRA ÖPPNINGARNA

När du fåktas in mot din motståndare, står han då i garden från dagen, så kliv med höger fot ordentligt ut till höger och hugg honom med all kraft mot oxen ovanför på hans vänster sida. Parerar han det, så hugg honom strax mot plogen på högersidan av honom, och fortsätt använda tvärhugg hela tiden, snabbt från oxen på ena sidan till plogen med korsade armar, från en sida till den andra mot huvud och bål.

FINTHUGGET

Med finten luras du hur du vill
när du hugger undertill.

Notera att en fint är en teknik som förblindar och bedrar de fåktare, som hellre parerar och som hellre hugger mot svärdet och inte mot öppningarna på kroppen, och du kan hugga mot dem med detta.

Så här utför du den: när du kommer mot din motståndare så hugg två hugg underifrån från båda sidor. Om du då kommer in mot honom med ett underhugg på din högersida, så skjut spetsen långt in mot bröstet. Det måste han parera, kliv då med vänsterfoten in mot hans högersida, och gör som om du skulle hugga ett tvärhugg där, men ryck åt dig hugget, och hugg om på vänstersidan. Skulle du komma in på honom på din vänstersida med hugget underifrån, så skjut fram spetsen långt, och gör som nämnt ovan.

OMVÄNDAREN OCH GENOMSPRÅNGET

Med omvändaren du honom betvingar
och kan med brottning genomspringa
I armbågen greppa tag
och skjut honom ur din väg.

Märk väl att med omvändaren måste du snabbt springa in i infäktningen, därmed tvingar du motståndaren bakåt så att du då kan springa igenom honom eller hålla fast honom med brottningsgrepp.

Så här utför du omvändaren: när du fåktas in mot motståndaren ha alltid vänsterfoten mot honom och hugg från höger mot hans högersida, och som går fram med vänster ser du till att alltid hugga ett hugg underifrån, men i hugget vänder du hela tiden upp långa eggen, och så snart du binder med honom, så häng in spetsen i samma ögonblick ovanifrån och stöt mot hans ansikte. Parerar han stöten, så spring genom honom. Håller han kvar händerna nere i paraden, så tar du tag i hans högra armbåge med din vänsterhand, och håll hårt fast, och kliv med din vänstra fot framför hans högra, och stöt till honom i steget. Hur du skall utföra genomsprånget hittar du i stycket som heter: spring genom låt hänga, med knappen, vill du honom slänga.

DUBBELFINTEN

En fint utför båd' en och två,
om du träffar skär honom hårt.
Tvåfalt igen,
kliv in till vänster, var ej sen.

Notera att denna teknik kallas dubbelfint. Så här utför du den: när du fåktas in mot din motståndare, så ställ dig med vänster fot fram och svärdet på höger axel. Ser du att din motståndare står likadant, så kliv ordentligt ut med högerfoten till höger som om du skulle hugga ett fritt tvärhugg mot vänstersidan av huvudet på honom. Dra undan hugget och kliv ordentligt med vänsterfoten till höger om honom och hugg ett tvärhugg mot hans huvud. Parerar han det, och du träffar hans svärd, så kliv vidare på samma sida bakom honom och skär honom över ansiktet bakom hans klinga med en dubbling med korta eggen, eller fäll ner svärdet över båda hans armar och skär. Detta kan du göra från båda sidor. Du kan också göra finten ur ett hugg ovanifrån lika bra som med tvärhugg, om du vill göra det.

SKELHUGGET OCH DESS TEKNIKER

Skelhugget bemöter
vad en buffel hugger eller stöter
den som med växeln hotar,
skelhugget honom bortmotar.

(lat.) Detta hugg är ett hårt och elakt hugg (ty. Vet att detta är en teknik som det är bra att ha kunskap om), som med kraft kontrar motståndaren med hugg och stötar, och kommer till genom omvänd tyngd. Det finns många mästare som inte känner till hugget, som heller inte känner till garden plogen. Skelhugget utför du så här: när du fåktas in mot din motståndare, så gå fram med vänster fot, och håll svärdet på höger axel. Hugger han då ovanifrån mot huvudet, så vänd ditt svärd, och kliv fram med höger fot och hugg ett långt utsträckt hugg över hans svärd med korta eggen mot ansiktet eller bröstet. Om din motståndare ser vad du gör, och växlar genom under ditt svärd så bli kvar med spetsen med utsträckta armar framför ansiktet på honom, så kan han inte skada dig och komma genom underifrån.

En annan teknik: när du står och håller svärdet på högeraxeln och han står i Plogen och hotar att stöta mot dig underifrån, så hugg ur skelhugget med korta eggen ovanifrån och skjut spetsen mot ansiktet eller bröstet, så kan han inte nå dig underifrån med sin stöt.

Här är ytterligare en teknik: när du står mot honom med svärdet på högeraxeln och han står mot dig i plogen och hotar att fåktas in underifrån, så vänd hugget med korta eggen och utsträckta armar ovanifrån, så kan han inte nå dig med någon stöt underifrån.

Mot spetsen skela
skär honom i halsen utan att vela

Det är en bra lärdom: när du går mot din motståndare ska du se i ögonvrån om han hugger för kort. Det kan du uppfatta såhär: sträcker han inte ut armarna ordentligt i hugget, så är han förkortad. Ställer du dig i en gard (med svärdet fram), och han vill anfälla den med svärdet, så är han förkortad. Om han fåktas ur oxen eller plogen, så är han också kort, alla vindningar blir korta, sådana fåktare skall du växla genom. Så kan du hugga fritt och arbeta med svärdet och med brottning.

Urskilj i ögonvrån,
Är han för kort,
växla genom i ansiktet på'n.

Här är en annan lärosats: när du fåktas in mot honom, så ska du urskilja i ögonvrån, om han fåktas för kort mot dig. Sträcker han inte ut armarna ordentligt i hugget, så är han för kort i svärdet och alla sådana fåktare skall du fritt växla genom ur alla hugg och stötar med lång spets. Därmed övervinner du dem, så att de måste låta sig vindas till och slås med ditt svärd.

Hugg skelhugget över
hans händer och huvud du bedövar.

Märk att detta är en teknik mot lång spets som går mot ansiktet. Gör så här: när du fåktas in mot honom och han har sin svärdspets riktad mot ditt ansikte eller bröst, så håll svärdet på höger axel, och snegla på spetsen och gör som om du skulle hugga dithän, och hugga ur skelhugget med korta eggen mot hans svärd och skjut in spetsen långt mot halsen på honom samtidigt som du tar ett steg med högerfoten.

DUBBELFINT

(stycket har av någon anledning skrivits två gånger)

Så här utför du en dubbelfint från båda sidor, så märk väl: när du fåktas in mot din motståndare så sätter du vänster fot fram och svärdet på höger axel, och när du ser att han är över dig, så kliv ut ordentligt med höger fot till höger och låtsas att du skall hugga ett stort fritt hugg ovanifrån, mot vänstersidan på hans huvud, om han då förekommer dig med en parad, så ryck tillbaka hugget och kliv ordentligt ut med vänsterfoten på höger sida av honom, och i steget låtsas du hugga mot hans högersida, rycker tillbaka hugget och kliver in med höger fot på hans vänstersida, och hugger med kraft mot den sidan. Om han försöker nå några av dina öppningar, så fäll ner långa eggen och tryck från dig. detta skall du kunna utföra från båda sidor och även göra med tvärhugg

SKALPHUGGET OCH DESS TEKNIKER

Notera att Skalphugget kontrar garden Poppeln, som förklarats närmre här nedan.

Gör så här: när du fåktas in mot din motståndare, och han ställer sig i garden Poppeln, så för upp svärdet i garden Dagen, med utsträckta armar högt över huvudet, och kliv mot honom med höger fot och hugg med långa eggen ovanifrån och ner, och stanna kvar med armarna högt uppe och sänk spetsen mot ansiktet eller bröstet. Parerar han då med Kronan, alltså med spetsen och och hjaltet upp över huvudet och skjuter upp spetsen, så vänd genom ditt svärd under hans

krona med klingan och knycker till. Så har du kontrat hans krona, och i knycket har du skurit över hans arm och därifrån kan du flytta dig tillbaka.

DE FYRA GARDERNA

OXEN

Så här ställer du dig i garden Oxen: stå med vänster fot fram, och håll svärdet på din högra sida med hjaltet i huvudhöjd, korta eggen vänd mot dig och spetsen pekande mot motståndarens ansikte.

I oxen på vänster sida ställer du dig såhär: stå med höger fot fram och håll svärdet på din vänstra sida med hjaltet i huvudhöjd, långa eggen vänd uppåt, och spetsen pekande mot motståndaren. Denna gard kallas Oxen.

PLOGEN

Den andra garden kallas plogen. Så här ställer du dig i den: ställ dig med vänster fot fram, och håll svärdet på din högersida, svärdsnappen vid höger höftkam, korta eggen vänd uppåt, och spetsen pekande mot motståndaren.

Plogen på vänster sida utför du såhär: ställ dig med höger fot fram håll svärdet på vänster sida om dig med, långa eggen uppåt, svärdsnappen vid vänster höftkam, och spetsen pekande mot motståndarens ansikte.

SILVERPOPELN

Den tredje garden kallas för Silverpoppeln, och den utför du såhär: ställ dig med vänster fot fram och håll svärdet med utsträckta armar framför dig så att spetsen pekar mot marken och korta eggen är vänd uppåt.

DAGEN(FRÅN TAKET)

Detta är fjärde garden och den utför du såhär: ställ dig med vänster fot fram och lyft upp svärdet med raka armar högt över huvudet med långa eggen framåtriktad och spetsen något bakåtlutad.

DE FYRA PARADHUGGEN SOM KONTRAR ALLA GARDER

Innan redogjordes för de fyra garderna, men nu skall du få lära dig vilka främsta tekniker som parerar motståndarens attacker, och dessa är fyra hugg:

- Det första är krummhugget, och det kontrar garden oxen.
- Det andra är tvärhugget, som kontrar vad som kommer från garden Dagen
- Det tredje är skelhugget, som kontrar plogen.
- Det fjärde är skalphugget som kontrar garden silverpoppeln.

Och hur du på korrekt sätt skall utföra dessa fyra hugg mot de fyra garderna det står beskrivet i stycket om huggen. Därutöver skall du akta dig för att parera mot garderna, såvida du inte vill bli skadad av hugg.

VAD DU SKA GÖRA OM MOTSTÅNDAREN PARERAR OCH INTE VILL FLYTTA SITT SVÄRD UR BINDNINGEN

Om din attack parerad,
märk hur han då gjort sig stadd.
Hör vad jag dig råder, ryck av svärdet
med kraft och var därtill bråder.

Om motståndaren parerar, och inte vill ta svärdet ur bindningen, och inte vill låta dig komma till att utföra någon teknik, så låtsas att du vill dra ditt svärd ur bindningen och dra svärdet till dig till halva klingan, och far upp strax med upp med svärdet, och hugg honom snabbt med korta eggen eller med en dubbling i huvudet.

En annan variant: när han parerar så ryck upp klingan mot hans spets som om du ville göra en avtagning, men bli kvar i bindningen och hugg honom snett in på klingan igen in i huvudet.

HUR MAN LÄGGER AN SPETSEN MOT DE FYRA ÖPPNINGARNA

Du skall veta att ansättning är en nyttig teknik att kunna, eftersom det går mot de fyra öppningarna, och passar till att utföra när du snabbt vill göra slut på motståndaren. Ansättningen utför du såhär: när du fåktas mot honom så ställ dig i garden Oxen eller plogen. Om han då vill hugga in eller stöta från sin högersida, så förekom honom med en parad och skjut in spetsen långt mot närmsta öppning på vänstersidan och se om du får tillfälle att ansätta honom.

Hugger han annars ovanifrån från sin högersida, så skjut in spetsen långt till närmsta öppning på hans vänstersida.

Skulle han hugga underifrån höger så skjut spetsen långt in mot hans undre öppning på vänstersidan.

Eller hugger han underifrån från vänster så skjut in spetsen långt mot hans under öppning på högersidan och se om du kan ansätta honom där. Upptäcker han stöten och parerar så stanna kvar med svärdet på hans och arbeta snabbt till närmsta öppning.

FÖREKOMMANDET

Du skall veta att förekommandet mångsidigt och skall användas med stor försiktighet mot fåktare som gärna hugger med stora fria(yviga) hugg eller annars inte känner till riktig svärdskonst.

Den första tekniken med förekommande utför du så här: när du fåktas in mot din motståndare, så sätt fram vänsterfoten och stå i garden Dagen och se efter vad han tänker göra. När han då hugger mot dig från sin högeraxel, så parera inte, utan se till att hugget inte når dig, och när du märker att hans svärd sjunkit ner mot marken, så kliv strax fram och hugg honom i huvudet på hans högersida. Innan han kommit upp med svärdet igen är han slagen.

En annan teknik: om han hugger bort sig och du hugger efter honom, och han då parerar, så stanna kvar med långa eggen på hans svärd och tryck emot hårt. Lyfter han då upp svärdet så kliv med vänsterfoten ordentligt bakom hans högerfot, och hugg honom hårt i huvudet med ett tvärhugg eller liknande, och arbeta sedan med dubbling eller andra tekniker, beroende på om han trycker mot hårt eller löst. Denna teknik kallas "yttre formen".

Ännu en teknik: om motståndaren hugger mot dig och du hugger efter och binder med honom på hans vänstersida, hugger han då runt med ett tvärhugg på din högra sida, så förekom honom antingen med ett tvärhugg under hans hugg på vänstersidan av hans hals, eller kliv med vänsterfoten på hans högra sida och följ efter hans hugg och hugg honom i sidan, eller så driver du in ett snitt över hans armar mot hans huvud.

ETT ANNAT FÖREKOMMANDE

Om du befinner dig i garden Poppeln, och motståndaren hinner över ditt svärd innan du hunnit

upp, så stanna kvar där undertill på svärdet och lyft upp det. Om han då vill hugga ur paraden eller vinda, så låt honom inte komma ur bindningen, utan arbeta snabbt till närmsta öppning.

Förekommandet skall du göra varje gång du märker att din motståndare missar eller står öppen.

ATT KÄNNA EFTER

Du skall veta att att känna efter och ordet "direkt"("indes"), är den största konsten inom fäktningen. Den som kallar sig mästare eller vill kunna kalla sig mästare, kan han inte dessa två termer, så är han ingen mästare, utan bara en buffel med ett svärd. Därför bör du framför allt lära att känna efter och ordet "direkt".

Märk följande om att känna efter: när du fäktas in mot motståndaren, och ni båda binder samman, så skall du direkt när klingorna möts känna efter om han är hård eller svag i bindningen, och så fort du känner detta skall du tänka på ordet "direkt", det vill säga att du med att känna efter strax skall arbeta med svärdet därefter, så kommer han bli slagen innan han kommer till skott.

Du skall också veta att att känna efter och ordet "direkt" inte förekommer utan det andra, och lär dig detta: när du binder med motståndaren skall du direkt känna efter och direkt arbeta därefter. Följaktligen går de två termerna hand i hand, och "direkt" gäller för alla tekniker.

Det skall du veta: dublera direkt, mutera direkt, växla igenom direkt, spring igenom direkt, skär honom direkt, brottas direkt, ta svärdet direkt, gör direkt vad som helst ditt hjärta begär. Direkt är ett skarpt ord, som alla mästare blir sönderskurna av som inte känner till eller hört talas om ordet.

DUBBELT FÖREKOMMANDE MED SNITT

Det betyder att du skall använda förekommandet från båda sidor, och snitta efteråt också. Notera följaktligen: när han hugger bort sig framför dig, vare sig det är på vänster eller höger sida, så skall du hugga honom kraftigt mot hans öppning. Lyfter han upp svärdet och binder med dig undertill, så märk så fort svärdens klingar mot varandra fall direkt över med långa eggen över hans armar och tryck ned med klingan eller skär honom i ansiktet.

ÖVERSPRÅNG

Det vill säga att om någon fäktas in med hugg underifrån, så skall du springa över honom. Det betyder följande: när du hugger in mot din motståndare, och han hugger underifrån, så parera inte utan märk att så fort hans hugg kommer mot dig, så hugg från högeraxeln ovanifrån långt och utsträckt och skjut spetsen långt in mot ansiktet eller bröstet, och lägg det där, så kan han inte nå dig underifrån. Far han då upp och parerar, så stanna kvar med kraft med långa eggen på hans svärd och arbeta snabbt mot närmsta öppning.

Märk också att när du bundit hårt mot honom, hugger han då ut ur paraden under dig på andra sidan, så bind med honom då med långa eggen kraftigt mot hans svärd ovan till mot huvudet och arbeta mot närmsta öppning som innan, detta kan du göra från båda sidor.

AVSÄTTNING

Märk följaktligen när du fäktas in mot din motståndare: ställer han sig mot dig som om han ville stöta mot dig, så gå fram med vänsterfoten och ställ dig mot honom i höger plog, och visa dig öppen på din vänstersida. Stöter han då mot din öppning, så vänd upp svärdet på din vänstersida mot hans stöt med korta eggen på hans svärd, och för undan det på så vis, så att din spets står kvar riktad mot honom. Kliv fram med höger fot och stöt honom direkt i ansiktet eller bröstet.

En annan teknik: när du står mot honom i höger plog och han hugger mot din vänstersida ovanifrån så vänd dig mot hans hugg i oxen och kliv fram med höger fot och stöt honom i ansiktet eller bröstet. Denna teknik kan du också göra från vänster plog.

GENOMVÄXLINGEN

Du skall veta att genomväxling är mycket och betyder många saker, och det skall du göra mot fäktare som helst hugger mot svärdet och inte mot motståndarens öppningar, och du skall dessutom lära dig utföra med försiktighet, så att du inte åker på en stöt eller liknande medan du växlar genom.

Så här utför du genomväxlingen: när du fäktas in mot motståndaren, hugg långt in mot hans huvud. Hugger han då mot ditt svärd och inte mot din kropp, så låt spetsen fara under och förbi hans svärd och stöt på andra sidan innan han hinner binda med dig. skulle han upptäcka stöten och parera så låt svärdet växla genom på andra sidan igen. Detta skall du göra varje gång någon parerar svärdet, och parerar på båda sidor.

Ytterligare en genomväxling: när du fäktas in mot din motståndare så ställ vänster fot fram och håll spetsen utsträckt mot hans ansikte. Hugger han då ovan- eller underifrån mot svärdet för att slå undan det eller binda med dig, så låt spetsen sjunka och stöt på andra sidan. Gör detta mot alla hugg.

Kom ihåg även att om han parerar eller binder med dig, men inte håller spetsen riktad mot dig skall du växla igenom från ena sidan till den andra. Gör han däremot det, så skall du inte växla igenom utan stanna kvar i bindningen och arbeta därifrån mot närmsta öppning så kan han inte förekomma dig, eller ansätta dig.

RYCKET

Rycket skall användas mot de mästare som gärna trycker mot hårt i bindningen med paraderna, och mot dem som gärna stannar kvar i bindhugget och väntar på att man skall göra ett misstag eller flytta sig från svärdet.

Vill du göra dessa mästare till åtlöje, skall du använda rycket på följande vis: hugg kraftigt mot honom från höger mot huvudet, och han då lyfter upp svärdet för att parera där så ryck svärdet tillbaka innan han hinner binda, och stöt honom på andra sidan, och gör detta i alla träffar med svärdet.

Här är ännu ett ryck: när han bundit med dig och står och väntar på att du skall flytta dig tillbaka, så låtsas att du skall rycka tillbaka, men stanna kvar och ryck tillbaka svärdet till hälften av klingan och stöt strax igen in med svärdet på klingan mot bröstet eller ansiktet. Om du inte träffar honom ordentligt med en stöt, så använd dublering eller liknande tekniker som du finner bäst.

GENOMSPRÅNGET

Genomsprånget skall användas mot de mästare som gärna rusar in i sina motståndare, och det utför du så här: när han parerat ditt hugg och lyft upp armarna högt och rusar in i dig för att välta dig omkull med våld, så lyft även du upp armarna och håll svärdet i vänsterhanden med svärdsknappen över huvudet så att klingan hänger ner över ryggen, stick in huvudet mellan dina båda armar till sidan av honom och kliv med högerfoten bakom hans högra och sträck samtidigt ordentligt högerarmen om din midja mot hans vänstersida, och lyft upp honom på din högra höft, och kasta honom huvudstupa framför dig.

Ett annat brottningsgrepp: när han springer in i dig med uppsträckta armar, och du mot honom, så spring igenom med huvudet på hans högersida och kliv med högerfoten framför hans högra sträck in högerarmen under hans högra bakom ryggen om runt om hans midja, sjunk ner lite och sätt honom på din högra höft och kasta honom bakom dig. Detta brottargreppet kan du göra på båda sidor.

Ytterligare en brottninsteknik: när han springer in i din högra sida och håller armarna högt, så gör även du det, och håll svärdet i högerhanden och slå honom från dig i hans arm och kliv med vänsterfoten framför hans höger. För vänsterarmen bakom och runt hans midja och greppa tag, sänk dig lite och lyft upp honom på höften och kasta honom framför dig huvudstupa.

Ännu en brottningsteknik: när han springer in i dig med armarna upplyfta, och även du, skall du hålla svärdet i höger hand och skjuta honom från dig i hans arm, och kliv med vänsterfoten bakom hans högra och för vänsterarmen om hans bröst på vänstersidan av honom och sätt honom på din vänstra höft, och kasta honom bakom dig. Dessa två brottningstekniker kan du göra på båda sidor. Men notera att om han kommer mot dig och håller armarna sänkta så du inte kan springa genom honom, så skall du använda teknikerna som beskrivs här nedan.

Om han springer in i dig och håller händerna nere, så vänd din vänsterhand och grip tag i hans högra innvändigt mellan hans båda händer och ryck den till vänster om dig och slå honom i huvudet med svärdet. Om du inte vill slå honom med svärdet, så kliv med högerfoten bakom hans vänstra, för högerarmen framför och sedan runt om hans hals och kasta honom över ditt högerknä.

Ännu ett brottningsgrepp när han springer in i dig med händerna nedsänkta: släpp taget med vänsterhanden om svärdet och för svärdsnappen utvändigt över hans högerhand och tryck honom ner och håll honom fast med vänsterhanden i hans högra armbåge. Kliv med vänsterfoten framför hans högra och tryck honom ner över den.

Ännu en brottningsteknik: när han rusar in i dig, så låt svärdet falla. Vänd din högerhand och fatta tag i hans högra utvändigt och med vänsterhanden fatta tag i hans högra armbåge. Kliv med vänsterfoten framför hans högerarm över din vänstra och lyft honom upp med den. Då är han fasthållen och du kan bryta armen på honom eller kasta honom framför dig över vänsterbenet.

AVSKÄRNING

Avskärning är en kontrung mot när någon vänder sitt svärd över ditt. Så här utför du den: när du fåktas mot honom med hugg underifrån eller med stridshugg, eller står i garden som kallas Poppel. Om han då träffar ditt svärd innan du hinner upp med det, så stanna kvar där med korta eggen mot hans klinga och lyft upp svärdet kraftfullt. Om han då trycker mot, så för strax undan svärdet från hans klinga och hugg igen in ovanifrån mot hans ansikte.

En annan variant: när du fåktas in med hugg underifrån eller står i garden Poppel, och han träffar din klinga nära hjaltet, så att hans spets sticker ut till höger om dig, så för strax upp svärdsnappen över hans svärd och hugg honom med långa eggen i huvudet. Skulle å andra sidan han binda med dig på din vänstersida, så för snabbt upp svärdsnappen över hans svärd och slå honom i huvudet med korta eggen. Detta kallas för att snärta eller smälla.

Notera att de fyra snitten, dvs de första som är de två övre, skall användas mot fåktare som gärna slår runt till andra sidan av paraderna eller ur bindningen, och denna teknik kontrar detta med ett snitt sålunda: när han bundit med dig med parad eller liknande på din vänstra sida, och sedan strax slår runt med ett tvärhugg eller likande, så kliv ut ur hugget med vänsterfoten till hans högersida och sätt långa eggen ovanpå över hans båda armar och tryck honom ner och bort från dig med snittet. Detta skall du göra från båda sidor varje gång han slår om ur paraden.

De två undre snitten skall utföras mot fäktare som gärna springer in med uppsträckta armar, och dem utför du såhär: när han binder med dig med parad eller liknande, om han då lyfter upp armarna högt i luften och springer in i dig med sin vänstersida, så vänd ditt svärd så att tummen befinner sig undertill och långa eggen under hans hjalt mot hans armar, och tryck honom uppåt med snittet. Springer han in på din högersida, så vänd svärdet så att tummen befinner sig undertill och korta eggen ligger mot hans armar och tryck honom uppåt med snittet. Detta är de fyra snitten.

HUR MAN VÄNDER SNITTEN FRÅN UNDRE TILL DE ÖVRE

Gör så här: när han springer in i din vänstersida med utsträckta armar, så vänd ditt svärd med långa eggen under hans hjalt på hans armar, och tryck uppåt hårt, och kliv in på hans högersida och vänd svärdet från det undre snittet till det övre, över hans armar med långa eggen.

Springer han in på din vänstersida med utsträckta armar, så vänd korta eggen på ditt svärd under hans hjalt på hans armar, och tryck hårt uppåt. Kliv sedan på hans vänstersida och låt svärdsknappen gå med undertill och vänd svärdet med långa eggen över hans armar i snittet och tryck honom från dig.

DE TVÅ HÄNGEN

De två nedre hängen är inget annat än Plogen på båda sidor. Ur dessa kan du känna efter med hugg och stötar och i bindning med motståndarens svärd, om han håller mot hårt eller löst. Vidare skall du också veta hur man utför de fyra vindningarna, och ur varje sådana varje enskilda hugg, stötar eller snitt som du utför ovanifrån.

BRÄCKFÖNSTRET

Märk nu att du hörde innan talas om hur du skulle ställa dig i de fyra garderna. Nu skall du veta att bräckfönstret också är en gard som du kan stå säkert i och den garden kallas långspetsen. Den är den ädlaste och bästa position med svärdet. Den som använder den korrekt tvingar sin motståndare att låta sig slås, och kan heller inte komma till att utföra något hugg.

Bräckfönstret utför du såhär: när du fäktas in mot motståndaren, med vilket hugg du än använder, ovan eller underifrån, så skjut alltid fram spetsen så lång du kan mot hans ansikte eller bröst. Då tvingar du honom att parera eller binda med dig, och när han då bundit med dig, så stanna kvar hårt med långa eggen, och stå lugn och se vad han tänker göra mot dig. Om han förflyttar sig tillbaka från svärdet, så följ efter honom med spetsen mot hans ansikte eller bröst. Skulle han slå runt ur bindningen till andra sidan, så skär honom kraftigt över armarna och arbeta sedan ovanpå mot hans huvud. Vill han varken flytta sig från bindningen, eller slå runt, så använd dubblering eller liknande, eller andra tekniker alltefter om han håller svärdet hårt eller löst.

Alltså skall du utföra bräckfönstret, det vill säga två gardar ur långspetsen, den ene på svärdet och den andra riktad mot motståndaren innan du binder med hans svärd eller svärden slår samman, och i sig själv inget mer än en gard. Jag säger dig i sanning, långspetsen är den ädlaste positionen med svärdet och med den tvingar du motståndaren att låta sig slås och inte heller kan han utföra några slag. Därför skall du i alla hugg driva in spetsen mot motståndarens bröst eller ansikte, och vidare därefter använda stötar och hugg.

Märk nu att även detta kallas för ett bräckfönster: just innan du fäktas in mot motståndaren, så sätt vänster fot fram och sträck ut armarna långt så att spetsen pekar mot hans ansikte eller bröst, innan du binder med honom, och stå lugn och se vad han tänker göra mot dig. Hugger han ovanifrån, så ställ dig i oxen och stöt honom i bröstet. Hugger han mot ditt svärd och inte mot din kropp, så växla listigt igenom och stöt honom på andra sidan. Skulle han rusa in i dig med uppsträckta armar så använd det undre snittet, eller är håller han armarna nedsänkta, så väntar ett brottningsgrepp.

Följaktligen kan du utföra alla tekniker med armarna som du anser bäst.

VINDNINGARNA I LÅNGSVÄRDET

Detta är en lära och förmaning om svärdskonsten, att i dessa tekniker skall du öva in flitigt så att du kan utföra dem snabbt, och snabbt kan kontra dem med de rätta teknikerna, och i varje enskild teknik vet att utföra de tre sårarna, som står beskrivet nedan. Dessutom skall du veta att Oxen på båda sidorna, de är de övre, och Plogen på båda sidorna, dvs de undre, är de fyra hängen. Och ur dessa skall du utföra de åtta vindningarna, och vidare därifrån skall du väl känna till vilket hugg, vilken stöt och vilket snitt du skall använda. Detta är de fyra hängen, som nämnts innan.

Från de fyra hängen skall du utföra åtta vindningar. Det första överhänget har två vindningar, som du utför sålunda: när du fåktas in mot din motståndare så stå i höger oxen. Om han då hugger ovanifrån mot din vänstersida, så vänd mot hans hugg med korta eggen på hans svärd, och stöt honom i ansiktet. Det är en vindning. Om han för undan hugget till vänster om sig, så stanna kvar i bindningen med svärdet och vinda igen på din högra sida i oxen med långa eggen på hans svärd, och stöt honom ovanifrån i ansiktet. Det är ett häng från högersidan med två vindningar på hans svärd.

Det andra övre hänget med sina två vindningar utför du såhär: när du fåktas in mot motståndaren, så stå i vänster oxen. Om han då hugger mot dig ovanifrån på din högersida, så vinda mot hans hugg med långa eggen på hans svärd och stöt honom ovanifrån i ansiktet. Det är en vindning. Skulle han föra undan svärdet till höger om sig, så stanna kvar i bindningen och vänd dig i vänster oxen med korta eggen på svärdet och stöt honom ovanifrån i ansiktet. Det är det andra övre hänget från vänster med två vindningar på hans svärd.

Sedan skall du komma ihåg att ur de två nedre hängen kan du utföra fyra vindningar, dvs plogen på båda sidor, vilket nämnts innan, tillsammans med varje enskild teknik som utgår från ett hugg ovanifrån. Varje gång du vill använda vindningarna skal du alltid komma ihåg vilka hugg, stötar eller snitt du bör använda. Följaktligen utgår från de åtta vindningarna tjugofyra olika tekniker. Hur du skall använda dessa kan du läsa här ovanpå.